

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן
עורכת-משנה: דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב: סילבי קשת
הכתב הראשי: שרגא הרניל
חברי המערכת: יחזקאל יעריא

ישראל ביבר, ניצה בני, איתן נבירון, לילי גלילי, דוד הורוביץ, רותי רוד, רוני זוהר, אברהם הרמון, אוסקר מאובר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינן, שלמה קרן, אלי תבור.
הציר הראשי: עורך דפוס: מנהל מעבדה: שמואל ברתור, אריה אריאל, נתן רחון

רח גליקסון 8 תל-אביב, מען המברקים, עולמפרט" ת.ד. 136, טלפון 26785.
חמוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

אין המערכת אחריות עבור תוכן המודעות. מלבד עבור מודעות המתפרסמות תחת הכר"ת, "דו"ח לצרכן", "דו"ח לבוחר", "דו"ח לנוסע" וכדו' המוכנות על-ידי חברי המערכת ונבדקות על-ידי המדור, "דו"ח לבוחר" כולל מודעות מטעם מפלגות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחריות לתוכן ול-דעות המובעות בהן ושאינן משקפות כי שום צורה שהיא את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2,147,271

קהל — אזרחים ושוטרים — בתשואות סוד ערות. אותה שעה מרר הגדון בככי. אייפאשר להתנגד לפסקידין מוות נוכח המצב החמור. אך אם נאלצים אנחנו, בעל כורחנו, לאחוז באמצעי נורא זה, אל נא נעשה זאת בשמחה ובעליונות. המחת הוא תמיד דבר נורא, גם המח' הצודק, "בנפול אויבר אל תשמח, ובכשלו אל יגל לבך. פן יראה הי' ורע בעיניו, והשיב מעליו אפיו..."

אין זה רק עניין של מוסר, זהו ענין של מוראל לאומי, של בריאות העצבים. לפי כל הסמנים, נצטרך להכין את לב-ביתנו לשנים ארוכות של מלחמה-הזעירה-ל-פרקים, של עליות וירידות. אם נתחיל לערוך מצוד על כל מי שנראה לנו כעורבי, אם נפ' תח במשפטי-לינין' בחבובות, כפי שכמעט קרה כמה פעמים השבוע, אם נאכזר את-ה-שליטה על עצבינו עוד בראשית הדרך, הרי שנעשה בדיוק את אשר רוצה האויב שנע' שה-

קעס קטן מוקף אויבים, נעוץ יתרונו היחיד כיום ברמה האישית הגבוהה של ה-אדם העברי. אם יצליחו הפידיאן להוריד רמה זו, להוריק בנו זריקה של בהמיות עד ש-נרד לרמתם, הרי שהצליחו לפגוע בלב לבו של כוחנו. לא קל לגדל דור באחירה של דם ודמעות. אנו חייבים לעשות זאת. אם נבין את הסכ' הזה, יקל עלינו להיזרר מפניה גם בתקופות של התגרות על-אנושית.

ראינו השבוע אנשים רבים, ממיטב העם — שוטרים ממשמר-הגבול, חיילים, תישים, בים, רופאים ואחרים. כמעט כולם עשו עלי-נו רושם עז בהחלטתם הנחושה לעשות ב-שעה הקשה את הדבר הנכון והנאה. אך איש מהם לא עשה עלינו רושם כה עמוק כמו חסידו חביב, בני הכפר שפריה. לפני כמה חודשים ראינו אותם בשמחתם, ב-חג הכה, תוססים בשמחה שרשית שהיא מורשת הדורות. השבוע ראינו אותם כיום אבלים, שקטים וממושמים, מלחים את מתי-הם בהאכה ענה, ללא זעם היסטרי וללא תאחתי-ניקם. נפרדתי מהם בהנעה עצמית. ידעתי ש-ראיתי משהו נדיר — אצילות-רוח אמיתית. אף שבאו ארצה לפני ארבע שנים בלבד, היו בעיני סמל לכל הטוב, היפה והטהור במדינה.

אורי אבנרי

מכתבים

הייתי כפולין וברוסיה בימי מלחמת העולם השנייה. ראיתי שם פעולות נדירות, שהן פורצות הלוחמים רכבות, מיתקנים צבאיים, מסתנים. אבל הפיראין אינם לוחמי גיילה. הם רוצחים על-לובים, האורבים לנשים ולאחרים חסרי-מונ. דינם חייב להיות כדון כלבים שופים: מוות!
פטיה פרדקיין, גדרה
...אני מרגיש הובה אחרת להודות לאנשי משרתת ישראל ולהיחיי צה"ל. יתחזקו וימשיכו לעמוד על המשמר.
אליהו בר, תל-אביב

סימטת השבוע: לא כדאי להיות פראי!
דוד ברגמן, רחובות
הפיראין ושולחיהם החזירו את המרחב לתקופת האדם הקדמון, כאשר איש המערת היה נוטל את הוויצא ויוצא לרצוח כל בהמה, אדם או עוף שנקלע לדרך. אלא שלפני 5000 שנה עשה זאת האישה-הבהמה רק כאשר היה רעב...

פקיד דרגה 10
...מאמרם על עבד אל-נאצר (העולם הזה 963) תלוש מעט מן המציאות. הרודן המצרי אינו אהר מנדולי הרוד. הוא סתם מפקד-פלוגה שלא הצליח להנהיג 100 איש בקרב וחושב שקל יותר להנהיג אותה של 2 מיליון. אצלנו, היה בקושי מוצא ניוב כפקיד ממשלתי דרגה 10 בקריאה...

מרגלית כהן, טבריה
...יש לדעת ולהרגיש שכל התנגשות בין מדינות היאור זה עלולה להיגמר בהתערבות שלא לטובת הצדדים דווקא. התפתחות כזו היא סיוף... אלוט בו מעוניינים אך ורק אמצעים שהעמאות המדיניות נאמסו עליהם — כאן אצלנו, או שם אצלם. יוסף לוינגר, קרית-תימן

אולי רוצה עבד אל-נאצר להידמות לאמלח אל-דין, אך בין רצונו של איש לבין היותו, יש עדיין הבדל רב. ומה שמעניין אותנו: אין כל בטחון ששליט מצרים יפעל דווקא לפי השקולים שהעולם הזה חושב אותם לנכונים עבורו... הוא רוצה להיות שליטם של כל הערבים. בזה אין ספק, אך כדי להשיג מטרה זו, עליו תחילה למגר אותנו — ולא להפיר. כל זמן שאנו קיימים, לא יתחיל סופית על עיראק ונצטרך עלינו — זה מה שדרוש לו להשתלטות על העולם הערבי. גרשון רומנובסקי, תל-אביב

אתם אמאינים מה שכותב עבד אל-נאצר כי כפרו? "הזרתי הכיתה חוקתל" את עצמי על מיטת... דעו לכם, שהפושע הכי גדול, אהרי ביצוע רצח, יש בו רשע של מתחזת והתמיטטות עצבים, ואחרים מהם ילולים להורגת רק על-ידי ככי. כנראה שגם החבר הטוב הזה הרגיע את עצמו בככי (אם אינו משקר). אבל אם היה על קפת רגש אנושי, לא היה בכלל צריך לנשט לרצוח... ואותו קצין קרבי שהצטיין באומן לבו בחזית ואינו מלחמה משפיקת דמים, מרוע אינו מפרק את חייליו? מרוע באים הם ורוצחים נשים ונכרים. הישנים במיטה? לעזאזל קצין טובילב כזה ושוחר-ישלום כזה! יוסף דיי, תל-אביב

שמירת עבת
בקשר לכתבתכם בעניין חברת איסונג, העובדת בשבת (העולם הזה 965), אכילו בני משפחתי הם שותפים בעליות הרגני מתכבד בזה להודיעכם שבני משפחתי יצאו כבר מומן מחברת איסונג ואין להם שייכות אליה. בזמן יכוד איסונג הוכנס בחוזה עם השותפים האחרים סעיף מיוחד על שמירת השבת על-ידי היהודים. אמ. גניחובסקי, בני-ברק

חוכמת קוראים תרבה ספרות

אנב עיון בעמוד הפרפראות שלכם על סופרים ויציריותיהם (העולם הזה 965) נזכרתי בי: מעשה בקלמה משנכרת שהנודיה עצמה לכופרת. "לא נכתבתי", אמרה, "שום רומאן עד עתה — אך כבר יש לי חוכמה להפארת!"

דניאל שיף, רמת-גן
אחר כפה, אחד בקי
נכון שהרט הסרט מעשה פמונית (העולם הזה 961) סרט עברי, המרבר עברית, מחפה על מנדעות רבות. אבל מרוע, לכל הרוחות (העב' רוח) אינו מדבר בהאם לתנועת שפתי השד קנים?
דוד אלמגור, נתניה

ליצנים (העבריים) פתרונים.
...יצרני הסרט רואים את המהלך שלנו כנוף של תינוקות בלתי-מפתחים, אשר מספיק להם העובדה כי השפה הבוקעת מפי שחקני הסרט היא עברית כדי לגרום להם אושר. ולא כך הוא... למרבה הצער נראה גם כאילו כרתו כל מבקרי הקולנוע בארץ יד אחת ביניהם וכתבותיהם תכובות בערד כד: "אמנם הסרט נרוע, ההומור משט מעצב, הסינרונזיציה פשוט מצחיקה אבל... זוהי הקומדיה הישראלית הראשונה לאחר אלכיים שנה וכי".
...מדוע ישתדלו יצנים אחרים לעשות סרטים טובים יותר? אם המאמץ הקטן הזה מספיק בשבילנו, מרוע ישתדלו אחרים להתאמץ יותר, להשקיע יותר כשרון ויותר יחס של כבוד לטעם הטוב? כאן קבור הכלב. יעל נצר, ירושלים

ואולי גם הסרט הישראלי.
הייר סטאלין
במאמר הראשי של העורך (העולם הזה 963) הובעה הרעה כי הקו הרסני שהרש אינו אלא תוצאה של לחץ האינטליגנציה והביורוקרטיה הא סובייטית לתנאים טובים יותר.

אני סבור אחרת: כיום עומדת בראש בריית המועצות מנהיגות דינמית ומפוכחת. מנהיגים אלה יודעים כי רוצמת בריית-המועצות עולה בהתמדה ותכריע בקרוב את כח המאויים לטוב. בהם הם גם יודעים שכל מלחמה ליעינית שתפ' רויץ עלולה להחריב את האנושות כולה. על כן החליטו למנוע מלחמה בכל מחיר. כיצד עושים זאת? מפלנים את המערב על-ידי התקרבות לצרפת ובריטניה, במסחה של ירידה בין שני עמים דימוקרטיים. ומאחר שכל ילי יודע כי סטאלין היה רחוק מהיות דימוקראט, היסלו את זכרו. וכאיה ימדויות! יודשי סטאלין היסלו את אנדת סטאלין בעילות סטאליניסטית ממש!

לודוויג כהן, חיפה
ובכל הנועה סוף-סוף העת שנהגו קומוניסטי קם ואומר כי סטאלין לא היה שונה מהסודר, וכל קומוניסטים האדוקים קמים ואומרים "אמן", או משהו בדומה לזה, כלפסקיון מארכי ביסטי מטורה.

שמואל ליבר, חדרה
המאחד והמפריד
אינני מכין ההפארות של הקורא הזנכין מחיפה, על יציאת בני-עקיבא לספר (העולם הזה 964). גם הכרי בית-ר ויתרו על מסע למצרה ועל מהנות וטילים רבים, כדי לצאת לביצורים... רי בוח השמר-הצעיר, אחרות-העבודה ומפא"ר, כי בטחנו שבמונו, כן גם יתר התנועות.

א. דגן, תל-אביב
טוב לראות כיצד נוכרו בני כל התנועות והדומים כי כשעת חירום לאומית חשובה הכנה המאחדת: מצרות-המוח המפלטת המפרידה... אליהו ברגר, עפולה

מקורות היניקה
סיפור ההרפתקות של שלושת המרענים שיררו לאורך הנילוס (העולם הזה 963) שימש לי הומר מצויין לערכת רשימה מפורטת של הנקודות המענינות על נות הנדר. אלא שאני שומתי אותן בסדר המוך, החל באלכסנדריה וכלה במקרי רותיו — לפי הסדר בו יצעדו חיילי ישראל בארץ היאור.

אלחנן שראבי, רחובות
בשקראתי בזמנו את חוברת העולם הזה 764 לא ידעתי שכעבור 109 שבועות אוכה לראות שנית את תמונת האשה משבט מאדי שבאונגרה, הבניקה את בנה. החילוקים! אני מקוה לא לראותה יותר...

עמירם לביא, בנימינה
אין חשש. האם כבר מתכוננת לגמול סוף סוף את בנה מיניקה, לפני שתופיע עוד משלחת ותניח את הבעד כמה דיפורי טזות.

הנהר הארוך ביותר בעולם אינו הנילוס, כי אם המיסיסיפי-מיסורי באמריקה הצפונית. 6917 ק"מ לומטר. הנילוס הוא הנהר השני באורכו: 6390 ק"מ.

הרב רטר, כפר-אטא
עורך הכיתוב עווד טבור כי המיטיספי (4080 ק"מ) והמיטורי (2890 ק"מ) הינם שני נהרות שונים, למרות דעתם של אמריקאים חובבי שאים.

עזריה הרזוי
חייכתי לתנובה על כתבת עמוס קינן, בה הוא גילה נדמנים טובים במורה ברלוק (העולם הזה 961). מכיון שלא מצאתי שום תנובה כזאת, הנה שלי:
אוהד מאד, פיקסו ונרווי... עמוסי-עיוניתי ליד המריקה אשר בירדן או שלא וכשנפפל כעת הנרווי, לא יתיאש אהר כעווי.

לב, תל-אביב

כיון למי?
לא צעקתי בון מפא"י (העולם הזה 960). שקר לחלוטין.
לוי, לא במפלגת פועלי ארץ-ישראל צריתי לפגוע, כי אם באוהם האנשים אשר בירדן או שלא בירדן, אינם מכבדים את עקרונות המסרת הי' קדושה הזאת, מפירים אותם בדרך ומלככים אותם תוך ראית האינטרס האישי הצר והפיכת כל דבר לדיבר-חולין קטנטן חוול.
כז צעקתי, "כזו לבונדים" ואני צועק גם כיום. לא שנייתי את דעתי: כזו לבונדים המצאיים בשורות המפלגה הזאת! כזו לניים החמישי המח' כל יום וישקע שקע במאמצי הטובים, הנאמי גים והאצילים שבשורות המפלגה הזאת — ויש הפכו את האמצעים למטרד בשבילם ושכחו את רבים כאלה. גם כיום בו אני לנכבים ולמושחי תים, לכל אותם אלה אשר תוך ניצול עמדתם, המטרד הכללית.

יחזקאל כהן, חיפה
בניין עקרוני
במוציא שבת זו חזרתי מספור בנגב כשאול הכניון במכונית ליד בני-ציונה. נרתיי כמו יוד את המכונית עד לתחתית-הבניון הנדולה של מוצילנאז, השייכת לאחד איינברג במקום. על אף יציאת השבת, הימה התנהה בנקום.

הלכתי למר איינברג הביתה ובקשתי באדיבות לפתוח את התנהה ולמכור לי את הבניון הדרוש. בשתבה ענה לי כי הוא לא יעשה זאת — בפריציפי. מי יוצא בשבת לנגב, אמר, שידאן שיהיה לו מספיק בניון.
לא נשאר לי אלא לקחת בניון בראשו-לציון ולהזורר למכונית בני-ציונה.
א. א., תל-אביב
בעלי מכונית עשויים להטיק את המסקנה ההגינית שלטמן הפרינציפ כדאי להימנע מלקנות בניון בני-ציונה גם בשעה שהפריני ציפ מרשה למוכרו למכרו.